

Jacek Bolewski

"Täglich aus dem Glauben leben : 365
Texte zum Nachdenken und Beten",
Ladislaus Boros, Mainz 1977 :
[recenzja]

Collectanea Theologica 49/1, 209

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

auxiliis. Na szczególną uwagę zasługują w tym przeglądzie kwestie związane z kontrowersją reformacyjną, która dzięki otwartemu dialogowi ekumenicznemu może dziś uchodzić za prawie wyjaśnioną, a istniejące różnice wiążą się zasadniczo z odmiennością przyjmowanych postaw wyświecanych, czy to postawy „egzystencjalnej” (protestanci), czy też „sapiencjalnej” (katolicy, s. 79).

Analiza historyczna pozwala na ustalenie trwałych elementów katolickiej nauki o łasce. Są to: 1) Boża inicjatywa w zbawieniu, 2) konieczność ludzkiej współpracy z łaską i 3) różnorodność łask, stosownie do różnych aspektów ludzkiego życia. Wszystkie te prawdy zostają lepiej uwydatnione w języku personalistycznym, podkreślającym osobowy charakter łaski jako samoudzielenia się Boga. Nowsze ujęcia winny także bardziej uwypuklić „zewnątrzne” aspekty łaski, która nie jest tylko wewnętrznym wydarzeniem między Bogiem a jednostką, lecz wyraża się w konkretnych faktach ze sfery świata i kontaktów międzyludzkich. Skoro zaś przejawem łaski staje się konkretna, ziemiska rzeczywistość, to dopóki zbawienie nie uwidoczni się w całym stworzeniu, dopóty łaska zachowuje także charakter obietnicy. „Podarowana wolność” jest zadaniem, domagającym się wypełnienia.

Omawiana książka może z powodzeniem służyć jako podręcznik do teologicznego traktatu o łasce. Z jednej strony bowiem uwzględni ona większość istotnych pojęć i zagadnień przedmiotu, ukazując cały dziejowy kontekst, z drugiej zaś strony przynosi żywe i świeże ujęcie, uwzględniające potrzeby i zainteresowania dzisiejszego człowieka. Pewne zastrzeżenia burzą jedynie niektóre interpretacje autora dotyczące myśli Augustyna oraz sposób prezentacji szkoły molinistycznej, ale ostatecznie chodzi tu o kwestie bardziej „techniczne”, których dyskusja przekraczałaby ramy podręcznikowe. W całości więc książka zasługuje na pełne uznanie, a uważny czytelnik wyniesie z lektury niewątpliwy pożytek.

ks. Jacek Bolewski SJ, Warszawa

Ladislaus BOROS, *Täglich aus dem Glauben leben: 365 Texte zum Nachdenken und Beten*, Mainz 1977, Matthias-Grünwald-Verlag, s. 244.

L. Boros należy do najbardziej cenionych, a zarazem najpłodniejszych popularyzatorów chrześcijańskiej duchowości. Jego najnowsza pozycja wypływa ze świadomości posiadania sporej liczby oddanych wielbicieli i pragnie wyjść naprzeciw wyczuwalnej u nich potrzebie. Chodziło mianowicie o to, by zebrać rozproszone po rozmaitych pismach myśli mistrza, szczególnie przydatne dla osobistej refleksji czy modlitwy.

Spis dzieł, z których autor dokonał swojego wyboru, nie obejmuje pozycji wydanych w firmie Walter-Verlag (jest ich również niemało, więc być może doczekają się analogicznej analogii!). Między innymi zostało wykorzystanych wiele fragmentów ze znanych i u nas książek: *Istnienie wyzwolone* (Warszawa 1971) i *Modlitwa chrześcijańska* (Warszawa 1976). Poszczególne urywki są opatrzone numerami od 1 do 365, z myślą, że na każdy dzień roku będzie można wybrać sobie jeden tekst. Każdy fragment posiada własny tytuł, co umożliwia — przy pomocy załączonego zestawienia — dobór według aktualnych okoliczności życiowych czy nastroju czytelnika. Poza tym wszystkie teksty zostały zgrupowane wokół dziesięciu haseł teologicznych (Bóg, stworzenie, Jezus Chrystus, trzy centralne sakramenty itd.). Każda część poprzedzona jest krótkim wprowadzeniem, które ma za zadanie wskazać ogólną i wspólną perspektywę wybranych urywków. Wreszcie autor sugeruje krótko, jak można korzystać z książki w harmonii z rytmem roku liturgicznego.

Ta interesująca książka, stanowiąca jakby kwintesencję duchowego dorobku Borosa, spotka się na pewno z zasłużonym zainteresowaniem. Można też oczekiwać, że przyniesie ona pomoc tym wszystkim, którzy pragną, w myśl tytułu, „żyć z wiary na co dzień”.

ks. Jacek Bolewski SJ, Warszawa